

A BUDAPESTI
KIRÁLYI MAGYAR PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZETÉNEK
KIADVÁNYAI
SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

A: SOROZAT
SERIE

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
MIKROSZEIZMIKUS JELENTÉSE

1943—45.

RAPPORT MICROSEISMIQUE
DE L'INSTITUT NATIONAL
SEISMOLOGIQUE DE
HONGRIE.

FELDOLGOZTA: Mme SZILBER
PAR:

BUDAPEST, 1945

EGYETEMI NYOMDA

A BUDAPESTI
KIRÁLYI MAGYAR PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZETÉNEK
KIADVÁNYAI
SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

A: SOROZAT
SERIE

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
MIKROSZEIZMIKUS JELENTÉSE

1943—45.

RAPPORT MICROSEISMIQUE
DE L'INSTITUT NATIONAL
SEISMOLOGIQUE DE
HONGRIE.

FELDOLGOZTA: Mme SZILBER
PAR:

BUDAPEST, 1945

EGYETEMI NYOMDA

Kiadásért felel: Dr. Simon Béla.

46.771. — Egyetemi Nyomda. (F.: Tirai Richárd),

Pendant l'état de siège de Budapest le bâtiment de l'Institut Séismologique de Hongrie a été trouvé par 19 bombes destructives et 2 bombes incendiaires qui ont anéanti l'édifice de l'Institut jusqu'au rez-de-chaussée. Les séismogrammes des années 1943—45 ainsi que ses données déjà prêtes à l'impression sont en grande partie brûlés.

Les données des séismogrammes qui nous sont restés du matériel de l'Institut de Budapest et de 6 Observatoires du pays sont présentées dans cette fascicule.

Budapest, mars 1946.

BÉLA SIMON

*directeur de l'Institut Séismologique National
de Hongrie.*

Explications des signes employés dans les Bulletins.

- P = Première phase (ondes longitudinales).
 $\bar{P}$ = Ondes longitudinales allant directement entre la surface de la terre et celle de la discontinuité (Mohorovičič).
 P_n = Ondes longitudinales subissant deux réfractions à la surface de discontinuité (index s) pour retourner ensuite vers la surface de la terre (= $\bar{P}_s \bar{P}_s \bar{P}$ Mohorovičič, Gutenberg).
 P' ; P'_2 = Ondes longitudinales ayant traversées le noyau (= $\bar{P}_c \bar{P}_c \bar{P}$ = PKP Gutenberg).
S = Seconde phase (ondes transversales).
 $\bar{S}$ = Ondes transversales allant directement entre la surface de la terre et celle de la discontinuité (Mohorovičič).
 S_n = Ondes transversales subissant deux réfractions à la surface de la discontinuité pour retourner ensuite vers la surface de la terre = $\bar{S}_s \bar{S}_s \bar{S}$ (Mohorovičič, Gutenberg).
PP; PS; SP; SS = Ondes réfléchies sur la surface de la terre ayant gardé ou changé de nature à la réflexion.
 $P_s P$; $P_s S$; $S_s S$ = Ondes réfléchies sur la surface de discontinuité (= RiP RiPS; RiS Mohorovičič).
pP; pS; sP; sS = Ondes du foyer profond réfléchies à la surface de la terre (Berlage).
 $P_c P$; $P_c S$; $S_c P$; $S_c S$ = Ondes réfléchies sur le noyau (index c).
PPP; PPS; SPP; SSS = Ondes réfléchies deux fois sur la surface de la terre.
 $PP_s P$; $PP_s S$; $PS_s S$; $SS_s S$ = Ondes réfléchies sur la surface de la terre se réfléchissent ensuite sur la surface de discontinuité (= $R_s \bar{P}$; $R_s \bar{P}_2 \bar{S}$; $R_s \bar{PS}_2$; $R_s \bar{S}$ Mohorovičič).
pPP; sPP; sPS; sSS = Ondes du foyer profond réfléchies sur la surface.
 $pP_c P$; $sP_c P$; $pP_c S$; $sP_c S$; $pS_c S$; $sS_c S$ = Ondes du foyer profond réfléchies sur le noyau.
 $S_c SP$; $S_c SP_2$ = Ondes réfléchies sur le noyau, réfléchissent ensuite sur la surface.
PKS; PKS_2 ; SKP; SKS = Ondes traversant le noyau se réfractent deux fois (= $\bar{P}_c \bar{P}_c \bar{S}$; $\bar{P}_c \bar{P}_c \bar{S}_2$; $\bar{S}_c \bar{P}_c \bar{P}$; $\bar{S}_c \bar{P}_c \bar{S}$ Gutenberg).
 pP' ; sP' ; pP'_2 ; sP'_2 ; pSKS; sSKS; pPKS; sPKS = Ondes du foyer profond traversant le noyau.
PKKP; PKKP₂; PKKS; SKKP; SKKS = Ondes réfléchies sur la surface interne du noyau $\bar{P}_c \bar{P}_c \bar{P}_c \bar{P}$ etc. Gutenberg).
PSKS; SKSP; PKSP = Ondes traversant le noyau réfléchissent sur la surface (= $\bar{PS}_c \bar{P}_c \bar{S}$; $\bar{S}_c \bar{P}_c \bar{SP}$ etc. Gutenberg).
 $S_c SP'$; $S_c SP'_2$ = Ondes réfléchissant sur le noyau et sur la surface, traversent ensuite le noyau.
 $P'P'$; $P'_2 P'_2$; SKPP' = Ondes traversant deux fois le noyau.
Q = Ondes superficielles (Love).
R = Ondes superficielles (Rayleigh).
L = Ondes longues.
m = Moment des maxima des ondes régulières se présentant dans les phases préliminaires.
M = Moment des maxima des ondes superficielles.
F = Fin.
i = Début très marqué d'une phase (lorsque le caractère de la phase est incertain, peut être employé comme symbole indépendant).
e = Début peu marqué d'une phase.
T = Période = Durée d'une oscillation complète.
 A_N = Amplitude de la composante N—S du mouvement réel du sol.
 A_E = " " " " " E—W " " " " "
 A_Z = " " " " " verticale " " " " "
 $\triangle$ = Distance épicentrale en kilomètres.
Heure = Temps moyen civil de Greenwich. compté de minuit à minuit.

1943.

OBSERVATOIRE SEISMOLOGIQUE DE KALOCSA.

Longitude: 18° 58' 35" E. Gr.
Altitude: 98 m.

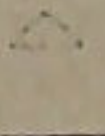
Latitude: 46° 31' 43" N.
Sous-sol: Sédiment friable
alluvial.

Instrument: Pendule Wiechert horizontal (masse 200 kg).

CONSTANTES.

Comp.	V	T_0	$\epsilon : 1$	$\frac{r}{T_0^2}$
N	65	3,3	5,4	0,0232
E	72	3,3	6,3	0,0174

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude			Remarques	
		h	m	s		A_N	A_E			
						μ	μ			
Mai	eP	1	10	20	3					
2.	eS		11	33						
N-S	L			52						
	M		12	50						
	F		20							
E-W	eP	1	10	20						
	eS		11	30						
	L		12							
	F		20							
2.	e	17	31	20						
N-S	eL		42,5							
	F	18	10							
E-W	e	17	31	20						
	eL		42							
	F		55							
3.	P	2	12	22		19				
N-S	eS		23	3						
	eL		35,5							
	M		52	50						
	F	3	30							
E-W	P	2	12	25	16					
	eS		22	50						
	eL		36							
	M		57							
	M		58							
	F	3	30							
22.	e	22	8	44						
N-S	L		10	15						
	F		25							
E-W	e	22	8	46						
	L		11							
	F		25							
23.	e	12	26	10						
N-S	F		32							
	e	12	24	30						
E-W	F		33							
25-26	P	23	21	14	27					
N-S	e		26							
	eS		32	25						
	eL		54							
	M	0	0							
	M		3,5		20					
	F		45							
E-W	eP	23	21	14						
	eS		31	25						
	eL		54							
	M	0	9							
	M		11,5							
	F		45							

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
28. N-S	P	0	26	17	3				
	L		28						
	M		28	25					
	M		29	10					
	F		45						
E-W	P	0	26	18	2 3 3				
	S		27	25					
	L		28	10					
	M			25					
	M		29	25					
	M		31						
	F		45						
Juin 1.	eP	13	57						
	F	14	0						
7-8. N-S	e	23	32	55					
	e		43	42					
	F		50						
E-W	e	23	32	55					
	e		43	27					
	F		50						
8. N-S	eP	1	23	42					
	eL		38						
	F		45						
E-W	e	1	23	27					
	eL		39,5						
	F		50						
8. N-S	P	20	55	30	19 13				
	S	21	6	9					
	eL		30,5						
	M		39,5						
	M		42,5						
	F	22	20						
E-W	e	20	55	25	19 14				
	P			45					
	iS	21	6	11					
	eL		30,5						
	M		39,5						
	M		46						
	F	22	20						
9. N-S	P	3	19	5	3 21 17			9500	
	S		29	27					
	m		30	10					
	eL		45						
	M		57,5						
	M	4	3,5						
	F		45						
E-W	P	3	19	4					
	S		29	23					
	eL		45						

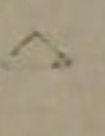
KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N μ	A_E μ		
13. N-S	M		57,5		21				
	M	4	0,5		21				
	M		4						
	F		45						
					6				
	P	5	23	49					
	eS		33	49					
	L		55,5						
	M		57		21				
	M	6	5,5		16				
E-W	F		25						
	P	5	23	47					
	eS		34	14					
	eL		52						
	M		57		19				
	M		58,5		19				
	M	6	3,5		16				
	F		25						
13. N-S	e	17	51	40					Traces
	eL	18	24						
	F		30						
E-W	e	17	51	25					
	eL	18	24						
	F		35						
14. N-S	e	7	49	25					
	eL		51	45					
	F	8	0						
E-W	e	7	49	25					
	L		51	50					
	F	8	0						
15. N-S	P	11	22	52				8900	
	S		33	11					
	eL		55						
	F	12	10						
E-W	P	11	22	52					
	eS		33						
	eL		55						
	F	12	10						
20. N-S	P	15	35	20				1000	
	S		37	8					
	L		38	27					
	M		39	20	3				
	M			45	3				
	M		42		5				
	M			10	3				
	F	16	10						
E-W	P	15	35	20					
	i		37	20					

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
3	L		38,5						
	M		39	20					
	M		40	25					
	M		41	30					
	F	16	10						
20. N-S	P	16	51	52					
	i		54	1					
	F	17	5						
E-W	eP	16	52						
	i		53	49					
	F	17	5						
20. N-S	eP	17	50	50					
	F	18	5						
E-W	eP	17	50,5						
	F	18	5						
27. N-S	e	10	9	26					
	e		13						
	F		20						
E-W	e	10	9	34					
	e		12	45					
	F		20						
Juill. 22. N-S	eP	7	11	20					
	e		12	50					
	eL		14	35					
	F		30						
E-W	P	7	11	22					
	eL		14	7					
	F		30						
23. N-S	eP	15	6	37					
	iS		10	31					
	L		17	3					
	F	16	5						
E-W	P	15	6	34					
	S		10	28					
	eL		17						
	M		18		5				
	F	16	5						
24. N-S	P	1	45	51					
	L		46	50					
	F		55						
E-W	eP	1	45	20					
	L		46	43					
	F		55						
29. N-S	P	3	14	45					
	eS		23	20					
	eL		31						
	M		44,5		21				

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude			Remarques
		h	m	s		A _N	A _E		
						u	u		
km									
E-W	M	46,5			19				
	M	58			16				
	F	4	40						
	P	3	14	45					
	eS		23	22					
	eL		37						
	M		45,5		19				
	M		47		19				
M		55		17					
F	4	40							
Août 1.	P	16	38						
	F		55						
2.	e	1	7	5					
F			15						
10.	e	15	25					Traces	
F			30						
Sept. 3.	P	2	26	36					
	L		27	30					
	N-S	F		33					
E-W	eP	2	26	32					
	S		27	19					
	L			25					
	F		35						
6. E-W	P	4	2	29				La comp. N-S n'est pas mesurable	
	i			48					
	eS		12						
	eL		26						
	M	5	33,5		20				
	M		35		20				
	M		40,5		18				
F	6	10							
6. N-S	P	16	39	29				Très faible	
	F		45						
E-W	eP	16	39	40					
	F		50						
9. N-S	eP	4	15,5						
	F		22						
E-W	eP	4	14	32					
	L		15,5						
	F		30						
10. N-S	eP	8	50	11					
	eL	9	21						
	M		28,5		14				
	F	10	0						
E-W	eP	8	50	28					
	eS	9	0	12					

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N μ	A_E μ		
	eL			16,5					
	M			22	20				
	M			25	17				
	M			28,5	12				
	F	10	0						
11.	e	19	54	53					
	F	20	0						
14.	e	2	21						
	F		30						
14.	e	4	7						
	F		20						
14.	e	7	38	10					
	F	8	0						
24.	P	11	39	15					
N-S	F		55						
E-W	P	11	39	13					
	eL		59						
	F	12	10						
Oct.	P	8	30	8				350	
3.	S			50					
N-S	L		31	30					
	M		32	10	3				
	M			35	3				
	F		45						
E-W	eP	8	30						
	i			13					
	S			37					
	L		31	30					
	M		32	25	3				
	M		33		3				
	F		46						

1943.

OBSERVATOIRE SEISMOLOGIQUE DE ÓGYALLA.

Longitude: 18° 11' 32" E. Gr.

Latitude: 47° 52' 24" N.

Altitude: 111 m.

Sous-sol: Sédiment tertiaire
(sable).

Instrument: Une paire de pendules Mainka (masse 210 kg).

CONSTANTES.

Comp.	V	T_0	$\epsilon : 1$	$\frac{r}{T_0^2}$
N	49	6,6	3,7	0,038
E	55	6,6	8,4	0,040

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode s	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N u	A_E u		
Janv. 20. N-S	P	12	39	20	4	15			
	S		40						
	L		40,5						
	M		41						
	F		43						
E-W	P	12	39	26	4 6		40 35		
	S		40	6					
	L		40,5						
	M		41						
	M		42						
Mars 25. E-W	F		55		6		12		La comp. N-S n'est pas mesurable
	e	2	54	30					
	eL		55						
	M		57	30					
Mai 2. N-S	F	3	10						
	eP	1	10	40					
	i			51					
	L		11	40					
E-W	F		25						
	eP	1	9	50					
	i		10	55					
	L		11	40					
2. E-W	F		25						La comp. N-S n'est pas mesurable
	eP	17	30	50					
	eS		42	40					
	L		55						
22. E-W	F	18	50						
	eP	22	10	24					
	eL		12,5						
25-26 E-W	F		26		26 22		212 240	10.000	
	eP	23	21	20					
	PP		25	51					
	S		32	29					
	eSS		39,5						
	L		55						
	M	0	6						
	M		11,5						
28. E-W	F	1	40		5 4 4		69 57 73	450	
	P	0	26	46					
	S		27	52					
	eSS		28	15					
	L		29,5						
	M		30						
	M		30	30					
	F		45						
Juin 6-7. N-S	e	23	33	16					
	S		43	55					
	F	0	40						

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode s	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N μ	A_E μ		
E-W	e	23	33	23					
	eS		43	33					
	F	0	40						
8. N-S	e	1	23						
	eL		39						
	M		40,5		10	17			
	F	2	30						
E-W	e	1	23,5						
	e		24,5						
	eL		37		10		16		
	M		39,5						
	M		41						
	F	2	30						
8. N-S	P	20	55	52				9330	La comp. E-W ne fonction- nait pas
	ePP		59	52					
	S	21	6	26					
	ePS			57					
	e		7	50					
	eL		27						
	M		39,5		16	63			
	M		44		19	128			
	M		49,5		14	80			
	F	22	25						
9. N-S	P	3	19	1	8	37		9330	La comp. E-W ne fonction- nait pas
	S		29	39	5	26			
	PS		30	16	7	30			
	e		31,5						
	eL		45		24	250			
	M		58		14	96			
	M	4	3,5		15	108			
	M		7		12	55			
	M		14,5						
	F	5	0						
13. N-S	eP	5	23	40				8600	
	S		33	37					
	ePS		34		8	19			
	eL		54						
	M	6	3		16	92			
	M		5,5		14	66			
	M		10		15	83			
	F		35						
E-W	P	5	23	36					
	eS		33	42					
	eL		54						
	M	6	3,5		14		73		
	M		7		14		66		
	M		9,5		15		91		
	F		35						
13. N-S	eP	28	49						
	eS	4	59	8					
	eL	9	20						
	M		27						
	F		45						

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		△ km	Remarques
		h	m	s		A _N μ	A _E μ		
E-W	1 3 5 P S L M F	8	48	54					
			58	12					
		9	20		16	14			
			27,5						
			45						
13. N-S	e eL F	18	18						
			22						
			40						
E-W	eL M F	18	23		15				
			31,5						
			40						
14. N-S	e L M F	7	50	35					
			52	15					
			53,5		6	7			
		8	5						
E-W	e M F	7	50	30					
			53,5		4				
		8	5						
15. N-S	e eS m m eL F	11	22	33					
			32,5						
			33		8	8			
			53,5		8	6			
			57						
		dans le changement des feuilles.							
20. N-S	P S eL M M M M F	15	35	14				1600	
			38	14					
			39						
			42	10	10	189			
			43		8	120			
			45		8	43			
			46,5		6	30			
		16	20						
E-W	eP e S L M M M M F	15	35	28					
			37	8					
			38						
			39						
			39,5		7	120			
			41		16	770			
			42		12	477			
			43,5		12	364			
		16	25						
20. N-S	P F	16	53	48					
		17	10						
E-W	eP F	16	53,5						
		17	10						
20. N-S	e eL F	17	51						
		18	13						
			30						

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
E-W ✓	e eL M F	17 18	51 13		8	13			
			19						
			30						
27. N-S	e e F	10	10 11 25	40					
E-W	e e F	10	10 11,5 20						
29. N-S	e S F	9 10	22 28 0	40 5					
E-W	e S F	9 10	20 28 0	30 5					
Juill. 11. N-S	e eL F	2 3	29,5 45 10						
E-W	e eL F	2 3	29 42 10	25 .					
22. N-S	e eL M M M F	7	13 15 18 18,5 20 35	50 49	8 7 6	18 9 11			
E-W	e L F	7	13 15,5 35	20					
23. N-S	eP ePP eS eL F	15	7 11 15 30,5 25	20					
E-W	eP ePP i eL F	15	7 10 13 30 25	20 50 42					
24. N-S	$\bar{P}$ $\bar{S}$ L F	1	46 47 48 56	28 24			450		

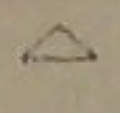
OGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude			Remarques
		h	m	s		A _N	A _E		
					s	μ	μ	km	
E-W	P	1	46	30					
	S		47	16					
	L		48	20					
	F		56						
29.	P	3	14	17				6000	
N-S	PP		16	47	5	10			
	eS		21	55					
	eL		34						
	M		45		18	143			
	M		52,5		18	143			
	M	4	0		16	66			
	F	5	20						
29.	P	3	14	17					
E-W	eS		21	35					
	e		23	40					
	eL		34						
	M		45		16		75		
	M		51		18		169		
	M		55		17		122		
	F	5	30						
Août	e	16	38	25					
1.	F		55						
7.	e	1	7	15					
	F		35						
10.	e	15	23	54					
N-S	eS		34	53					
	eL		55						
	F	16	25						
E-W	e	15	25	20					
	eS		35	9					
	L		54						
	F	16	25						
Sept.	P	2	26	41					
3.	i		27	16					
N-S	L			52					
	F		40						
E-W	P	2	26	39					
	i		27	13					
	eL		28						
	F		40						
6.	e	4	0	42					
N-S	eP		1	32					
	PP		4	16					
	eL		31						
	M		22,5		20	150			
	M		25		20	117			
	M		29		18	150			
	M		35,5		18	93			
	F	6	10						

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		△ km	Remarques
		h	m	s		A _N μ	A _E μ		
6. E-W	e	4	0	42				6900	
	P		1	34					
	PP		3	58					
	cS		9	56					
	SS		14	12	8		13		
	SSS		16	22	7		10		
	eL		30						
	M	5	27		22		160		
	M		32		20		100		
	M		35		17		61		
	F	6	10						
6.	e	16	39,5					8670	
	F		55						
9. N-S	eP	4	12	50					
	e		14	38					
	e		23,5						
	F		50						
E-W	eP	4	13	28					
	e		15						
	e		22,5						
	F		45						
10. N-S	P	8	48	18					
	S		58	16					
	L	9	16						
	M		20,5		20	783			
	M		27,5		14	240			
	M		32		14	110			
	M		37,5		12	105			
	F	10	20						
E-W	eP	8	48	24					
	eS		58	26					
	L	9	16						
	M		20,5		20				
	M		27,5		16				
	M		31		14				
	F	10	20						
11.	e	1	59						Ondes longues
	F	2	10						
11.	e	19	53						
	F	20	20						
14. N-S	P	2	20	3					
	m		21	12	5	7			
	F	3	0						
E-W	eP	2	20	8					
	F	3	0						
14. N-S	P	4	5	50					
	m		7		5	1			

ÖGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude			Remarques
		h	m	s		A _N	A _E		
						μ	μ		
E-W	eL	5	1,5		22	100			
	M		15						
	F		35						
	P	4	6	2					
	eL	5	0,5		20	31			
M		15,5							
M		19,5							
14. N-S	F		40		20	31			
	eP	7	37	15					
	eL	8	36,5		24	50			
	M		51						
	M		59						
E-W	F	9	30		22	75			
	eP	7	37	15					
	eL	8	9		24	100			
	M		49,5						
	M		54						
Oct. 3. N-S	F	9	30		22	80			
	P	8	30	36					
	eS		31	28	4	36			
	L		32	12					
	M		33	20					
E-W	F		45						
	P	8	30	40	5	29			
	eL		31	36					
	M		34						
	16. N-S	F		45					
P		13	11	50	6	13			
L			14	17					
M			15						
E-W		M		17,5		6	16		
	F		30						
	P	14	11	57	7	21			
	L		14	27					
	M		16	15					
21.	M		21,5		7	15			
	F		30						
	P	23	27	22					
	F		55						
22.	e	16	42						
	F	17	10						
23. N-S									
	P	17	33	2	7	18	6700		
	e		34	27					
	PP		35	41					
	S		41	17					
	PS			51					
m		42	50						
				6	13				

ÓGYALLA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A _N u	A _E u		
E-W	cSSS	48	21						
	eL	52							
	F	18	40						
	P	17	33	1					
	e	34	0						
	S	41	19						
	PS		57						
24. N-S	eL	50							
	F	18	40						
	eP	16	23	53					
E-W	e	24	55						
	F	50							
	eP	16	24						
Nov. 2.	F	50							
	e	19	8						Ondes longues
3. N-S	F	45							
	P	14	42	28					
	S	51	58						
	eL	15	11						
	M	17,5			16	83			
	M	20,5			16	75			
	M	24,0			14	70			
E-W	M	32			12	47			
	F	16	20						
	eP	14	42	42					
	S	51	46						
	ePS	52	48		6		24		
	eL	15	3,5						
	M	15,5			16	80			
6. N-S	M	19,5			16	105			
	M	25			16	90			
	F	16	20						
	eP	8	50	42					
	i	52	24		6	21			
	eS	9	0	48					
	e	1	40						
E-W	PS	2	4		8	28			
	eL	28,5							
	M	41			18	143			
	M	51			18	243			
	F	11	10						
	e	8	50	10					
	P	51	4						
E-W	eS	9	0	24					
	eL	25,5							
	M	42,5			20	187			
	M	49,5			18	187			
	M	55			16	120			
	F	11	25						
	F								

1945.

OBSERVATOIRE SEISMOLOGIQUE DE KALOCSA.

Longitude: $18^{\circ} 58' 35''$ E. Gr.
Altitude: 98 m.

Latitude: $46^{\circ} 31' 43''$ N.
Sous-sol: Sédiment friable
alluvial.

Instrument: Pendule Wiechert horizontal (masse 200 kg).

CONSTANTES.

Comp.	V	T_0	$\epsilon : 1$	$\frac{r}{T_0^2}$
N	65	3,3	5,4	0,0232
E	72	3,3	6,3	0,0174

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode s	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N μ	A_E μ		
Oct. 10. N-S	eP i F	14	48	30 42 55					La comp. E-W n'est pas mesurable
26. N-S	eP e L F	14	0	13 2 47 5 25					
E-W	eP e L M M F	14	0	4 2 45 3 35 4 15 5 25	4 4	21 23			
27. N-S	e e F	11	38	3 41 40 55					
E-W	e e F	11	37	25 41 20 55					
3.	e F	7	1	8 2					
Nov. 28-29. E-W	eP i i m m L M M M F	22	4	35 43 5 33 6 40 7 15 12 25 27 34 0 25	4 4 17 17 11	69 58 650 625 257			La comp. N-S n'est pas mesurable
Déc. 9. N-S	P e i L F	6	10	6 13 37 12 30					
E-W	iP i m L M M F	6	10	6 13 11 20 30 13 35 14 35 30	3 4 4	24 69 46			

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

Szerkeszti: Dr. SIMON BÉLA igazgató.

RAPPORT
SUR L'ACTIVITÉ DE L'INSTITUT NATIONAL
SÉISMOLOGIQUE DE HONGRIE

PENDANT L'ANNÉE 1945

PAR LE DIRECTEUR
BÉLA SIMON

BUDAPEST, 1948

EGYETEMI NYMODA

Le bâtiment dans lequel se trouvait l'Institut National Séismologique de Hongrie (Budapest IV., rue Deák Ferenc 12.) a reçu pendant l'état de siège de Budapest 19 bombes destructives et 2 bombes incendiaires qui ont détruit et brûlé tout l'édifice jusqu'au rez-de-chaussée. L'installation du bureau, les archives, la plus grande partie de la bibliothèque et la collection complète des observations macro-séismiques ont été brûlées ou anéanties par l'eau qui a passé par le toit. Les séismographes qui ont été transportés dans les caves du Musée National sont restés intacts, mais malheureusement une partie importante de l'outillage de l'atelier mécanique de précision est disparue. Entre les Observatoires du pays celui de Kalocsa est resté intact, celui de Szeged et de Kecskemét ont beaucoup souffert par suite de la guerre.

Après les jours difficiles du siège, le personnel de l'Institut, notamment Mme Szilber adjointe, M. Stephan Turi adjoint (rentré justement de son service militaire), le mécanicien Joseph Erdei, les deux domestiques, François Krivánszky et Béla Marton et le directeur Béla Simon ont fouillé les ruines de l'Institut et ont transporté les objets encore utilisables dans des localités provisoires de l'Institut de Budapest (XI. 26 rue Kanizsai) où le travail a été recommencé au mois de mai 1945. En même temps on a fait tout le nécessaire pour que dans les deux Observatoires: à l'Observatoire de Kalocsa et à l'Observatoire de Szeged (qui a été justement libéré de l'occupation militaire) les travaux scientifiques puissent commencer le plus-tôt possible. Nous espérons et ferons tout notre possible pour que l'Observatoire de Kecskemét puisse fonctionner également au cours de l'année 1946.

Le Ministre des Cultes et de l'Instruction publique est venu à notre aide avec beaucoup de compréhension. Voyant la ruine de l'Institut, il a donné son consentement pour l'achat d'un bâtiment propre pour les besoins de l'Institut National Séismologique de Hongrie.

Pendant l'année 1945 ont été nommés à l'Institut Erik Szeredai comme adjoint et Mlle Szekula comme employée auxiliaire (cette dernière à la place de Mlle Vas).

A l'Observatoire de Kalocsa, P. T. Angehrn qui depuis sa fondation a rempli le rôle de directeur, a passé son service après tant d'années d'activité infatigable à P. F. Holovics.

A travers tant de difficultés heureusement vaincues déjà, nous sommes heureux de signaler que l'Institut National Séismologique de Hongrie a passé son quarantième anniversaire en 1945. En effet, le Ministre des Cultes et de l'Instruction publique a fondé l'Observatoire Séismologique de l'Université et le Bureau de Calculs Séismologiques sur la proposition de feu le prof. R. de Kövesligethy il y a 40 ans, le 12 décembre 1905. Le prof. R. de Kövesligethy a été

chargé de la direction du premier et M. Ch. Jordan de celui du dernier. Les deux institutions ont été réunies en 1927 sous le titre d'Observatoire Séismologique de Budapest qui est devenu membre de l'Union Centrale des Collections Publiques de Hongrie. En 1935, à l'occasion du troisième centenaire de l'Université Péter Pázmány, l'Observatoire Séismologique de Budapest fut rattaché par la loi V. 1935. à l'Université comme donation et nommé Institut National Séismologique de Hongrie.

Lors de sa fondation, en 1906, l'Observatoire Séismologique de l'Université a assumé à la Commission séismologique de la Société hongroise géologique (fondé en 1881) le service de recueil des observations macroséismiques faites dans le pays; en 1911, à cette même Commission et à l'Institut Central de Météorologie et de Magnétisme terrestre, le service microséismique. La séismologie appliquée était depuis sa fondation un de ses tout premiers rôles. En 1914, l'Observatoire reçoit de la capitale de Budapest la donation d'un terrain pour la construction d'un observatoire central.

La Hongrie, ayant donné son adhésion à la Convention Internationale en 1904, l'Institut National a collaboré aux travaux internationaux séismologiques depuis sa fondation dans le cadre de l'Association Internationale Séismologique à toutes les trois branches déjà mentionnées, not. à la microséismologie, à la macroséismologie et à la séismologie appliquée.

Dans les recherches microséismiques ont pris part les observatoires suivants:

Observatoire Central de Budapest (26 rue Kanizsai)

muni des appareils suivants: Un pendule d'un poids de 1000 kgs type Wiechert à enregistreur mécanique. Deux pendules horizontaux type Galitzin (poids de 100 kgs) et un pendule horizontal type Krumbach (poids de 100 kgs).

Observatoire Séismologique de Fiume (Académie de la marine militaire)

muni d'un pendule horizontal poids de 100 kgs, type Vicentini.

Observatoire Séismologique de Kalocsa (Maison des Pères Jésuites)

muni d'un pendule horizontal. Poids de 200 kgs, type Wiechert.

Observatoire Séismologique de Kecskemét (1 place Piarista)

muni d'un pendule de 80 kgs, type Wiechert (vertical) et d'un pendule de poids de 80 kgs. type Quervain-Piccard univ. (transportable).

Observatoire Séismologique de Kolozsvár (rue Mikó)

muni d'une paire de pendules, poids de 210 kgs. type Mainka (horizontaux).

Observatoire Séismologique de Ógyalla (Tudományostelep)

muni d'une paire de pendules, poids de 210 kgs. type Mainka (horizontaux).

Observatoire Séismologique de Szeged (Université)

muni d'une paires de pendules horizontaux, poids de 210 kgs. type Mainka.

Observatoire Séismologique de Temesvár
muni d'un pendule d'un poids de 105 kgs, type Vicentini
(horizontal) et d'un pendule vertical de poids de 55 kgs.

Observatoire Séismologique de Ungvár (Mairie)
muni d'un pendule horizontal d'un poids de 80 kgs. type
Wiechert, et deux pendules horizontaux, poids de 10 kgs.
(type Bosch).

Observatoire Séismologique de Zágráb (Lycée)
muni d'un pendule horizontal d'un poids de 1000 kgs. type
Wiechert et d'un pendule hor. type Vicentini d'un poids de
105 kgs.

Dans le cadre du catalogue macroséismique internationale, l'Institut a publié des rapports sur les tremblements de terre ressentis en Hongrie au cours des années 1894—1907 et 1929—1942, continuant les travaux de la Commission Permanente Séismologique de la Société Hongroise géologique, qui a publié déjà les catalogues des années 1882—1893.

Du matériel microséismique enregistré par des appareils de tous les Observatoires du pays, l'Institut Central a publié les catalogues des années 1906—1945. Une grande partie des séismogrammes des années 1943—1945. ont été brûlés pendant le siège; ainsi le catalogue de ces années est incomplet.

En dehors des catalogues macroséismiques les tremblements de terre importants du pays ont été traités dans des monographies spéciales.

Parmi les recherches théoriques nous pouvons mentionner celles qui ont été faites pour déterminer l'angle d'émersion du rayon de poussée, celles pour établir la théorie géométrique des tremblements de terre sans hypothèse, et celles pour fixer les six éléments séismiques. Par ces études, le prof. R. de Kövesligethy a acquis une réputation mondiale. C'est également lui qui a trouvé une méthode spirituelle et simple pour déterminer la profondeur du foyer. Cette méthode a l'avantage de pouvoir être appliquée également aux séismes historiques. C'est également lui qui a établi le premier une théorie scientifique sur la possibilité de prévision des tremblements de terre.

À l'Institut on a fait des études différentes pour connaître la construction de l'intérieur du Globe et des essais pour établir des méthodes séismiques pour les recherches des différents produits minéraux dans le sous-sol. Ces travaux, ainsi que les recherches pour constater la stabilité séismique de certains districts de Budapest et des différentes villes menacées par les tremblements de terre, et les examens pour éviter les dommages causés par les séismes, appartiennent déjà à la séismologie appliquée. Les études faites pour fixer la vibration des locomotives, et celles pour l'emplacement des appareils sensibles aux vibrations, ainsi que la construction d'un appareil pour fixer la position des canons par le tremblement de terre artificiel causé par le tir (en 1915) font également parties de la séismologie appliquée.

L'observatoire a joué un rôle important à l'occasion des recherches sur les causes de l'éruption de méthane à Kissármás qui s'est

produite le 29 octobre 1911. Enfin un membre de cet Institut a construit la carte de séismicité et celle du degré de danger séismique de la Hongrie et il a également publié le premier livre hongrois sur la séismologie.

Depuis sa fondation l'Institut a pris une part très active dans les travaux de l'Association Internationale de Séismologie, d'autant plus que son premier directeur a été le secrétaire général de cette Association depuis 1904 jusqu'à la liquidation de celle-ci en 1922.

Les études du personnel scientifique de l'Institut ont été publiées dans les différents périodiques hongrois et étrangers, en partie dans l'édition de l'Institut National Séismologique de Hongrie. La série „A“ contient des études microséismiques, la série „B“ contient des études macroséismiques, et dans la série „C“ les études spéciales sont publiées.

Pendant les quarante années écoulées depuis sa fondation ont fonctionné comme membres scientifiques de l'Institut National Séismologique de Hongrie: K. Berghold, D. Csomor, M. Dipold, Z. Dobosi, J. Egerváry, E. Farkas, A. Hille, E. Hoffmann, I. Jánosi, K. Jordán, E. Kenderessy, R. Kövesligethy, M. Lehotay, J. Márkus, M. Mindszenty, S. Paál, A. Pécsi, G. Petrich, J. Posta, E. Scholz, K. Scheffer, B. Simon, G. Strömpl, F. Szalkay, I. Szatmári, J. Szilber, M. Szilber, O. Táborzsky, I. Turi.

L'appendice contient la liste des travaux faits et publiés par les membres de l'Institut.

APPENDICE.

Liste des études faites et publiées par les membres de l'Institut National Séismologique de Hongrie pendant les 4 décades, depuis sa fondation.

FÜGGELÉK.

Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet négyévtizedes fennállása alatt az Intézet tisztviselőitől készített és nyomtatásban megjelent dolgozatok jegyzéke:

Berghold Kálmán dr.:

A földrengéstan egynémely technikai vonatkozásairól. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye 55. évf. Budapest, 1921.

Csomor Dezső:

1. Az 1941. évi magyarországi földrengések. Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet kiadványai, B-sorozat. Budapest, 1942.

2. Az 1942. évi magyarországi földrengések. Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet kiadványai, B-sorozat. Budapest, 1943.

Egerváry Jenő dr.:

Über die seismischen Trajektorien und über das Bertrandsche Problem in der Seismologie. Gerlands Beiträge zur Geophysik Bd. XIV. 4., Leipzig, 1918.

Hille Alfréd dr.:

Az 1905. szeptember 8-i calabriai rengés elemei. Az Egyetemi Természettudományi Szövetség 1912—14. évi Évkönyve, Pécs, 1914.

Hoffmann Ernő dr.:

1. Az 1915. januárius 13-i középolaszországi földrengés. Term.-Tud. Közlöny XLVII. k. Budapest, 1915.

2. A temes—torontálmegyei földrengésekről. Term.-Tud. Közl. XLVII. k. Budapest, 1915.

3. Az 1916. januárius 26-i erdélyi földrengés. Term.-Tud. Közl. XLVIII. k. Budapest, 1916.

4. Magyarországi földrengések 1916-ban. Term.-Tud. Közl. XLIX. k. Budapest, 1916.

5. Lehet-e földrengést előre megérezni? Term.-Tud. Közl. XLIX. k. Budapest, 1916.

6. A makroseismikus adatok értékesítése gyakorlati célokra. Budapest, 1917.

Jánosi Imre dr.:

1. Makroszeismikus rengések feldolgozása a Cancani-féle egyenlet alapján. Az 1906. évi magyarországi földrengések. Budapest, 1907.

2. Les coniques comme rayons sismiques. Jelentés a Magyar Szent Korona országai területén lévő Földrengési Observatoriumokban 1907. és 1908. években végzett megfigyelésekről. Budapest, 1909.

Kövesligethy Radó dr.:

1. A nagy földrengések energiája. Math. és Term.-Tud. Értesítő XXII. köt. Budapest, 1904.

2. A földrengés és a Föld sarkpontjainak elmozdulása. Term.-Tud. Közl. XXXVI. köt. Budapest, 1904.

3. A nagy földrengésektől végzett munka kiszámítása. Term.-Tud. Közl. XXXVI. köt. Budapest, 1904.

4. Földrengési elemek számolása. Math. és Term.-Tud. Értesítő XXIII. köt. Budapest, 1905.

5. Seismikus elemek számolása és a cerami rengés. Földrajzi Közl. 1905. Budapest, 1905.

6. A makroseismikus rengések feldolgozása. Math. és Term.-Tud. Ért. XXIV. köt. Budapest, 1906.

7. Seismonomia. Modena, 1906.

8. Seismikus hosszkülönbség meghatározás. Math. és Term.-Tud. Ért. XXIV. köt. Budapest, 1906.

9. A seismikus hullámfelület és a seismikus távolhatás törvénye. Math. és Term.-Tud. Ért. XXIV. köt. Budapest, 1906.
10. A cerami földrengés. Math. és Term.-Tud. Ért. XXIV. köt. Budapest, 1906.
11. A nyugatmagyarországi földrengések oka. Term.-Tud. Közl. XXXVIII. köt. Budapest, 1906.
12. A seismikus hysteresisről. Math. és Term.-Tud. Ért. XXVIII. köt. Budapest, 1910.
13. A kissármási 1911. okt. 26-iki földrengés fészekmélysége. Bányászati és Kohászati Lapok I. köt. Budapest, 1912.
14. A sármási gázkút mellett történt robbanásról. Term.-Tud. Közl. XLIV. köt. Budapest, 1912.
15. A földrengési menetgörbe inflexióspontja és a Bertrand-féle probléma. Math. és Term.-Tud. Ért. XXXI. köt. Budapest, 1913.
16. A földrengésekről. Term.-Tud. Közl. XLV. köt. Budapest, 1913.
17. A földrengések geometriai elmélete. Földtani. Közl. XXX. évf. Budapest.

Pécsi Albert dr.:

1. A földrengések geometriai elméletének alapvonalai. Földrajzi Közl. XXXIV. évf. Budapest, 1906.
2. Seismologiai Közlemények. Földtani Közl. XXXVI. köt. Budapest, 1906.
3. A magyarországi seismologiai observatoriumok. Földrajzi Közl. XXXV. évf. Budapest, 1907.
4. A kalabriai földrengés. Term.-Tud. Közl. XXXIX. köt. Budapest, 1907.
5. A kaliforniai földrengés okozta talajeltolódások. Term.-Tud. Közl. XLI. köt. Budapest, 1909.
6. A földrengések pusztításának mérséklése. Term.-Tud. Közl. XLIII. köt. Budapest, 1911.

Petrich Géza:

1. (Szilber Józsefné dr.-ral együtt) A Budapesti Földrengési Observatorium Mikro-szeizmikus Jelentése. 1937. Budapest.
2. (Szilber Józsefné dr.-ral együtt) Az Országos Földrengési Observatorium Mikro-szeizmikus Jelentése 1938. Budapest.
3. (Szilber Józsefné dr.-ral együtt) Az Országos Földrengési Observatorium Mikro-szeizmikus Jelentése 1939. Budapest.

Simon Béla dr.:

1. Rapport sur les observations sismologique faites à l'Observatoire de Budapest, 1926. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1927.
2. Az 1927. március 4-i várpalotai földrengés. Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz, 59. kötet 4. sz. Budapest, 1927.
3. Az 1929. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1930.
4. Várpalota és környékének földrengései. Bányászati és Kohászati Lapok 1931. évi májusi szám. Budapest, 1931.
5. Az 1930. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1931.
6. A Kecskeméti Földrengési Observatórium. Bányászati és Kohászati Lapok 1932. évi 19. sz. Budapest, 1932.
7. Az 1931. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1932.
8. A fejérmegyei földrengések. Székesfehérvári Szemle 1932. évi 4—6. sz. Székesfehérvár, 1932.
9. Adatok az 1810. január 14-i móri földrengésről. Székesfehérvári Szemle 1932. évi 7—9. sz. Székesfehérvár, 1932.
10. Az 1932. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1934.
11. A földrengés és rokontárgyú címszavak, valamint táblázatok a Természettudományi Lexikonban. Budapest, 1934.
12. Rapport sur les observations sismologiques faites pendant les années 1920—25. à l'Observatoire de Budapest. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
13. A Várpalotán és környékén észlelt földrengések 1038-tól 1930-ig. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai, C-sorozat 2. füzet. Budapest, 1937.
14. Az 1933. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
15. Az 1934. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.

16. Az 1935. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrendési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
 17. A makroszeizmológia feladata és kutatási módszere. A Budapesti Földrendési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
 18. Az 1936. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrendési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
 19. A földrengéskutatás új, gyakorlati iránya. Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz, 69. kötet 2—3. sz. Budapest, 1937.
 20. Földrendési Observatorium mint a bányá- és iparvállalatok munkájának támogatója. Bányászati és Kohászati Lapok 1937. évi 10. sz. Budapest, 1937.
 21. A Budapesti Földrendési Observatorium feladata. Földtani Közlöny 1937. évi 10—12. sz. Budapest, 1937.
 22. Földrendési Observatorium elhelyezésének kérdéséhez. Bányászati és Kohászati Lapok 1937. évi 23. sz. Budapest, 1937.
 23. Mechanikai rezgések által létrehozott épületkárok és az ellenük való védekezés kérdése. Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz, 70. kötet 4. sz. Budapest, 1938.
 24. Az 1937. évi magyarországi földrengések. A Budapesti Földrendési Observatorium kiadványai. Budapest, 1938.
 25. A földrengéskutatás céljaira megfelelő földtani térkép. Földtani Közlöny 1938. évi 10—12. sz. Budapest, 1938.
 26. Az 1938. évi magyarországi földrengések. Az Országos Földrendési Observatorium kiadványai, B-sorozat. Budapest, 1940.
 27. Az Országos Földrendési Observatorium. Az Országos Földrendési Observatorium kiadványai, C-sorozat 3. füzet. Budapest, 1939.
 28. A Magyar-medence földrengési térképe. Földtani Közlöny 1939. évi 10—12. sz. Budapest, 1939.
 29. Az 1939. évi magyarországi földrengések. Az Országos Földrendési Observatorium kiadványai. Budapest, 1940.
 30. Az alkalmazott földrengéstan időszerű kérdései. Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz, 1940. évi 4. sz. Budapest, 1940.
 31. Az 1940. november 10-i földrengés. Természettudományi Közlöny 1940. évi 12. sz. Budapest, 1940.
 32. Die Erdbebentätigkeit des Ungarischen Beckens. Veröffentlichungen der Reichsanstalt für Erdbebenforschung in Jena, H. 40. Jena, 1941.
 33. Az 1940. évi magyarországi földrengések. Az Országos Földrendési Observatorium kiadványai, B-sorozat. Budapest, 1941.
 34. A földrengések. (A földrengéstan kézikönyve.) Budapest, 1943.
 35. Sepsiszentgyörgy földrengései és az általuk okozott károk elleni védekezés. Az Országos Földrendésvizsgáló Intézet kiadványai, C-sorozat 5. füzet. Budapest, 1946.
- Strömpl Gábor dr.:*
1. Jelentés az 1911. október 29-i kissármási gázkitöréssel kapcsolatosan a környéken végzett seismologiai kutatásokról. Bányászati és Kohászati Lapok I. köt. Budapest, 1912.
 2. A sármási gázkitörések összefüggése. Bányászati és Kohászati Lapok I. köt. Budapest, 1912.
 3. Az 1912. évi eddigi földrengések. Bányászati és Kohászati Lapok I. köt. Budapest, 1912.
 4. Magyarországi földrengések. Bányászati és Koh. Lapok. II. köt. Budapest, 1912.
 5. A sármási gázkút mellett történt robbanásról. Term.-Tud. Közl. XLIV. köt. Budapest, 1912.
 6. A januárius 20-i csókai (Torontál megye) földrengés. Term.-Tud. Közl. XLV. köt. Budapest, 1913.
- Szalkay Ferenc dr.:*
- Mikroseismische Unruhe in Budapest. Földtani Közlöny 1940. évf. Budapest, 1940.
- Szilber József dr.:*
1. Bulletin Macrosismique No. 1—11., 1913. Service sismologique de Hongrie. Az Egyetemi Földrendési Observatorium kiadása.
 2. Földrengés Monoron. Term.-Tud. Közlöny 1913.
 3. Magyarországi földrengések 1912. nov. 5.—1913. jún. 30. Bányászati és Kohászati Lapok 1913. 19. szám.
 4. Magyarországi földrengések 1913. jún. 14.—1913. nov. 23. Bányászati és Kohászati Lapok 1914. 1. szám.
 5. A május hó 13-i pestvármegyei földrengés. Bányászati és Kohászati Lapok 1914. 11. szám.
 6. A május 13-i pestmegyei földrengés. Term.-Tud. Közlöny 1914.

7. Az 1914. április hó 18-i modorszentgyörgyi földrengés. Bányászati és Kohászati Lapok 1914. 11. szám.
8. A földrengéstan és újabb problémái. Aurora 1920. dec.
9. Földrengés Mórton. Term.-Tud. Közlöny 1922.
10. Földrengés Kecskeméten és környékén. Term.-Tud. Közlöny 1922.
11. A világ földrengési Observatoriumai. Term.-Tud. Közlöny.
12. A földrengésekről. Szabad Egyetem 1925. márc. 1.

Dr. Szilber Józsefné Csengeri Margit dr.:

1. Az 1913. március 14-iki sangiri földrengésről. Budapest, 1916.
2. Rapport sur les observations sismologiques faites à l'Observatoire de Budapest 1928. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1928.
3. Rapport sur les observations sismologiques faites à l'Observatoire de Budapest 1929. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1930.
4. Rapport sur les observations sismologiques faites à l'Observatoire de Budapest 1930. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1932.
5. Rapport sur les observations sismologiques faites à l'Observatoire de Budapest 1931. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1932.
6. Rapport sur les observations sismologiques faites à l'Observatoire Sismologiques de Budapest 1932. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1934.
7. A Budapesti Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1933. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
8. A Budapesti Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1934. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
9. A Budapesti Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1935. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
10. A Budapesti Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1936. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1937.
11. (Petrich Gézával együtt) A Budapesti Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1937. A Budapesti Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1938.
12. (Petrich Gézával együtt) Az Országos Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1938. Az Országos Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1939.
13. (Petrich Gézával együtt) Az Országos Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1939. Az Országos Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1940.
14. Az Országos Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1940. Az Országos Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1941.
15. Az Országos Földrengési Observatorium Mikroszeizmikus Jelentése 1941. Az Országos Földrengési Observatorium kiadványai. Budapest, 1942.
16. Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Mikroszeizmikus Jelentése 1942. A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Országos Földrengésvizsgáló Intézetének kiadványai. Budapest, 1943.

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

Szerkeszti: Dr. SIMON BÉLA igazgató.

AZ ORSZÁGOS
FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
1945. ÉVI MŰKÖDÉSE

Közli:
SIMON BÉLA
igazgató

Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet, ill. Budapesti Központi Földrengésvizsgáló Intézete elhelyezésére szolgáló Budapest V., Deák Ferenc-u. 12. sz. épület Budapest ostroma alkalmával 1945. januárja folyamán 19 romboló és 2 gyújtóbomba találatot kapott, úgyhogy az épület az óvóhelyig beszakadt és ki is égett. Elégett, illetve a tető átázása következtében tönkrement az irodai felszerelés, az irattár, a könyvtár egy része, a makroszeizmikus adatgyűjtemény és az alk. földrengéstani berendezés. A Nemzeti Múzeum alagsorába lementett földrengésjelző készülékek épen megmaradtak, ellenben a finom-mechanikai műhelyfelszerelés jelentékeny része eltűnt. A vidéki Intézetek közül a Kalocsai épen maradt, a Szegedi elég sokat szenvedett a háborús eseményektől, a Kecskeméti pedig még egyelőre katonai célra igénybe van véve.

Az ostrom nehéz napjainak elmúltával az Intézet alkalmazottai — dr. Szilber Józsefné Csengeri Margit dr. adjunktus, a katonai szolgálatból visszatért Turi István adjunktus, Erdei József műszaki segéd-tiszt, intézeti műszerész, Krivánszky Ferenc és Marton Béla altisztek, valamint Simon Béla dr. igazgató a központi épület romjai alól kikeresve a még használható vagy ilyen állapotba hozható felszerelési tárgyakat a XI., Kanizsai-u. 26. alatti ideiglenes helyiségekbe szállították azokat, ahol is az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Budapesti Központi Földrengésvizsgáló Intézetének munkája 1945. áprilisában megindult. Hasonlóképen megtörtént minden intézkedés, hogy Kalocsai Földrengésvizsgáló Intézetünkben, valamint a katonai igénybevétel alól felszabadult Szegedi Földrengésvizsgáló Intézetünkben is minél előbb újból működésbe kezdjenek földrengésjelzőink. Reméljük, és mindent megteszünk, hogy Kecskeméti Földrengésvizsgáló Intézetünket is legkésőbb 1946. első felében újból birtokba vehessük.

A vallás és közoktatásügyi miniszter úr nagy megértéssel sietett a háborús események következtében nehéz helyzetbe jutott Intézetünk segítségére 68.228—1945—V. ü. o. sz. rendeletében értesítvén, hogy a pénzügyminiszter úr 7221—1945—I. a. P. M. sz. rendeletével az előzetes hozzájárulást megadta, a minisztertanács elhatározta az Országos Földrengésvizsgáló Intézet részére új épület vásárlását. E célra a XI., Nagyboldogasszony-útja 61. sz. alatti ingatlan szemel-tetett ki. Amikor a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak ezt a megbecsülhetetlen értékű gondoskodást hálásan megköszönöm, egy-úttal nagyon köszönöm azt is, hogy szíves volt lehetővé tenni a 18.600—1945—II. P. M. rendelet keretében az Országos Földrengésvizsgáló Intézet alkalmazottai helyzetének rendezését, 28.805—1946. V. K. M. rendeletével részükre 50%-os műszaki pótlék folyósítását, amivel évtizedes óhajtásaink valósultak meg és a köztisztviselői fize-

tések értékálló rendezése után megteremtődött az Intézeten belül a zavartalan tudományos kutatómunka minden előfeltétele. Hiszen e rendelkezések révén az Intézet igazgatója előrehaladását tekintve, az egyetemi tanárokkal, tudományos tisztviselői az egyetemi intézeti tanárokkal kerültek hasonló helyzetbe.

Az esztendő folyamán nyert kinevezést az Intézethez Scholz Erik adjunktus, valamint dr. Vas Margit helyére Szekula Magdolna tudományos női segéderő. A Kalocsai Földrengésvizsgáló Intézet vezetését pedig dr. P. Angehrn Tivadartól, aki a Kalocsai Intézet alapítása óta fáradhatatlanul dolgozó munkatársunk volt, P. Holovics Flórián S. J. vette át. Sajnos, Csomor Dezső adjunktus kartársunk az egész évet tőlünk távol, hadifogságban töltötte.

Azon sok nehézség közepette, amelyek az intézeti munka végzésének zavartalanságát gátolták, s amelyeknek elhárítása az alkalmazottak sok idejét vette igénybe, emlékeztünk meg arról, hogy dr. Kövesligethy Radó 40 évvel ezelőtt alapította meg az Országos Földrengésvizsgáló Intézetet. Az Intézet 4 évtizedes történetéről és a benne a munkatársak által végzett munkáról az időrendben előbb megjelent „Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet 1947. évi működése” c. kiadvány függeléke szól részletesen.

Kiadásért felel: Dr. Simon Béla.

49.263. — Egyetemi Nyomda, Budapest. (F.: Tirai Richárd.)